

MOZAIK

STARE NAM SELA

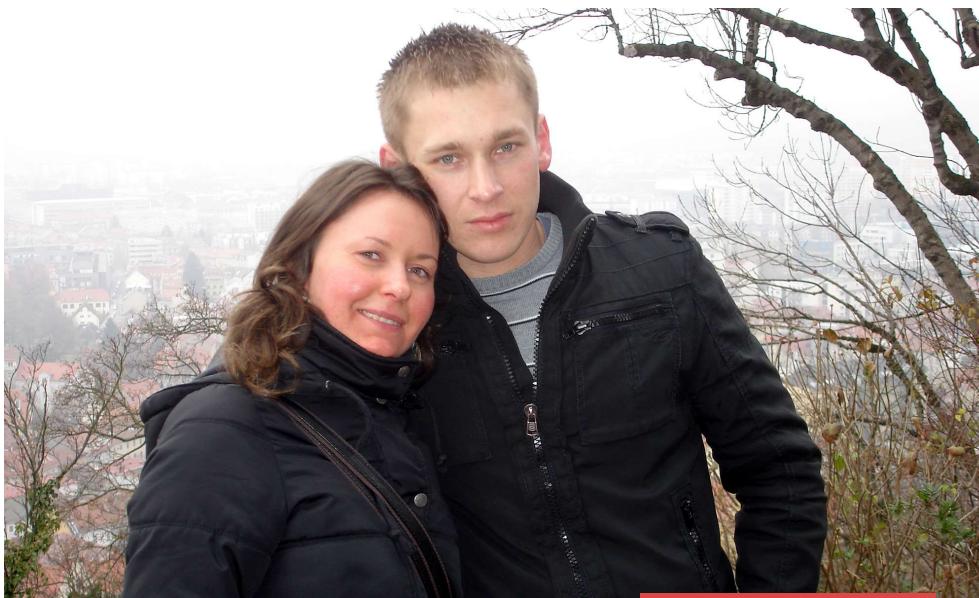
Kristina Tomac (34): 'Nitko iz mog društva nije se zaposlio u Gorskem kotaru'

Kristina Tomac 34-godišnja je diplomirana inženjerka građevinarstva koja je odrasla u Gorskem kotaru, baš kao i njezin suprug Robert s kojim obiteljski život i karijeru gradi u Rijeci. Iz njihovog čabarskog kraja odselila je i većina njihovih školskih prijatelja, mahom iz istog razloga – u potrazi za boljim radnim mjestima. Pokazuje nam to koliko nam sela rapidno stare, a kakve to probleme sa sobom nosi, doznajemo upravo kroz razgovor s Kristinom.

Objavljeno prije 2 tjedna | 29. 11. 2023.

Autor Gordana Arh

Kristina i Robert Tomac (foto: privatni album)

Dijalozi s ljudima iz čabarskog kraja uvijek nas dovedu do neugodnih statistika i svode se na to da je mladih svake godine manje, a starije stanovništvo se posljedično suočava s brojnim problemima.

Uzet ćemo za primjer zaseok **Skednari** koji pripada goranskom mjestu **Hrib** u čabarskom kraju, a u kojem je odrasla naša **sugovornica Kristina Tomac**: od 18 kuća, u samo su dvije mlađe obitelji s djecom! Nekoliko je kuća zatvoreno, nekoliko pretvorenog u vikendice, u ostalima su samci ili tek dvoje starijih ljudi.

Do prvog naselja Gerova kroz šumu vodi uska cesta duga pet kilometara, pa kad još padne i snijeg, ljudi u ozbilnjijim godinama odsječeni su od trgovine, ljekarne i pošte, do njih se jednom tjedno probija tek gerontodomaćica.

"Naš zaseok je prekrasan što se tiče prirode, na sve strane svijeta prekrasan je pogled. No, starijima koji žive sami je teško, ljeti treba saditi, brati voće, kosititi oko kuće, cijepati drva, a zimi čistiti snijeg. To što nema javnog prijevoza samo im dodatno otežava svakodnevnicu. Mještani si pomažu međusobno, ali kako su stariji teže im je, a mladih nema da preuzmu

ŽIVOT POČINJE S 50!

Mi smo medij zajednice. Razbijamo predrasude o starenju i starosti – živimo. Pratimo teme zdravlja, zdravstvene, obiteljske i mirovinske politike, politike, kulture, zabave, znanosti i životnog stila. Želimo vas ohrabriti, povezati i inspirirati kako biste zdravije i aktivnije uživali u životu. Poštujemo različitosti, promoviramo toleranciju i potičemo argumentiranu raspravu. Naš moto je: Živite brzo, umrite stari. Jako stari.

EPP

sve to na sebe, kao nekad", ukazala je Kristina na realnost života u brojnim zabačenim i raštrkanim zaseocima.

Školovanje u Čabru

Iako su joj roditelji predlagali da srednju školu upiše u Rijeci, ona se u mlađim danima nije dala iz svog goranskog kraja i inzistirala je na upisu u čabarsku opću gimnaziju. Kako bi Kristini škola bila bliže, obitelj se tada iz Crnog Luga preselila u kuću na Hribu koju su roditelji kupili još dok je bila dijete te su je polako uređivali i do tada koristili kao vikendicu.

"Nisam požalila svoju odluku, tu sam provela pdivne srednjoškolske dane. U razredu nas je bilo 15, sada je, nažalost, gimnaziju upisalo svega šestero učenika. Još je poraznije da je trogodišnju strukovnu školu upisalo samo troje učenika i to su zbilja zabrinjavajuće brojke. Prije petnaest, dvadeset godina sve je bilo još barem malo živahnije, sada su mjesta pusta", govori nam Kristina.

Odselili i prijatelji

Kristinina ekipa iz srednje škole razišla se, nitko nije posao pronašao u Gradu Čabru.
"Najbolje prijatelje za cijeli život stekla sam upravo u srednjoj školi u Čabru. Istina, svi smo se razišli i viđamo se u rodnom kraju za blagdane, kad svi obavezno dođemo u roditeljske kuće."

Kristina i prijatelji (foto: privatni album)

"Moja **Marina** je kao diplomirana pravnica otišla živjeti i raditi u **Njemačku**, **Tomislav** je završio Filozofski fakultet, živi u **Ljubljani** i predaje na fakultetu u Rijeci, a trenutno radi i na disertaciji. **Jasmina**, koja je završila studij kemijskog inženjerstva u Ljubljani, zaposlila se u **Kranju** u susjednoj Sloveniji, a trenutačno je na porodiljnom i u **Čabru**. U Sloveniji u mjestu **Kočevje** živi i radi i ekonomistica **Ana**, koja mi je i vjenčana kuma", povjerila nam je Kristina.

Prvo vjenčanje u zaseoku nakon 14 godina

Kristina i Robert jesenju su svojim roditeljima ispunili veliku želju, vjenčali su se u rodnom kraju. "Bolje da izumre selo, nego običaji", nasmijat će se naša sugovornica na spomen vjenčanja. "Iako smo imali neke druge zamisli, pristali smo na ovaj kompromis i nismo požalili, svi iz naših zaseoka došli su nam čestitati i proveseliti se s nama. Bilo mi je draga i kad je velečasni u crkvi rekao da je sretan što nekoga može vjenčati nakon punih 14 godina, otkako tu nije bilo mladenaca", doznajemo od naše sugovornice.

Povratak u mirovini – ako se poslože karte

Iako je od pokojne bake u Razlogama, iznad izvora rijeke Kupe, naslijedila kuću koju planira preuređiti, Kristina ne razmišlja o povratku u rodni kraj, barem ne prije mirovine. "Mirovina mi se zasad još čini daleko i ne razmišljam o tome, ali Robert se sigurno ne bi bunio da se tada vratimo, ako se karte poslože. No, ja svakako na Hrib i u Razloge volim

dolaziti vikendima, gotovo svaki drugi vikend sam kod roditelja. Osim prirode, kući me još vuku i moja dva škotska ovčara", ispričala je.

Kristina Tomac (foto: privatni album)

Dotakle smo se potom u razgovoru i ima li se u kraju gdje malo izaći i podružiti, što je s restoranima, diskotekama, mjestima za zabavu starijih. "Kao tinejdžerica i u svojim ranim dvadesetima voljela sam izlaziti i srećom su u vrijeme dok sam bila srednjoškolka i studentica još radile diskoteke u Gerovu, Tršcu i Prezidu. Sada je sve zatvoreno, ostalo je nekoliko kafića i to je sve. U cijelom kraju samo je jedan restoran i to u Plešcima, hoteli su zatvoreni. Diskoteka u Gerovu, primjerice, pretvorena je u Dom kulture koji je u nadležnosti Grada, a otvara se jedino u vrijeme maskenbala."

"Žao mi je što stariji nemaju mesta za zabavna druženja, ali i mladih koji se nemaju gdje izluditi kao mi nekada. Čujem da izlaze u Delnice, a voziti noću i preko 40 kilometara po ovim našim zavojima, baš i nije zgodno", napominje Kristina.

Njoj, koja iz gradske vreve dolazi na vikende, mir i tišina svakako samo gode. "Najdraže mi je šetati šumom sa suprugom i psima, to nas puni energijom za cijeli tjedan. Stvarno imamo planinski raj i vjerujem da još postoji malo nade da ćemo ga uspjeti održati, da će vlast uspjeti oživjeti gospodarstvo i dovesti investicije kako bi se otvorila radna mjesta, koja bi onda zadržala mlade", rekla je za kraj naša optimistična sugovornica Kristina Tomac.

Ovaj prilog je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

SVE O TEMI: #DEMOGRAFIJA #GORSKI KOTAR #ISELJAVANJE

PROČITAJTE I OVO

Zorica Žagar (56) iz Gerova:
'Najsretnija sam kad starom čovjeku uljepšam dan'

'Pravo na pomoć u kući je spas za starije Gorane, ne moraju u starački dom'

Anamarija Kvas (24): 'U Čabru nema većih prilika za mlade, posao ću tražiti vani'

VIŠE S WEBA

NI FRANCUSKA, NI PEČENJE, NI KOLAČI: Znate koje je hit blagdansko jelo u Hrvatskoj ove godine? Iznenadit će vas

Oglas

Mudrost dana

ZA PROIZVODOM IZ HRVATSKE OTIMAJU SE DO NJEMAČKE: 'Najbolji izum ikada, ovo će pokupovati na tisuće ljudi'

Oglas

Lopov iz šume srušio i otudio stablo hrasta lužnjaka, oštetio vlasnicu za 660 eura

VELIKA NOVOST U ZET-OVIM TRAMVAJIMA: 'Kad sam čula što su uveli, mislila sam da je šala. Ali ne...'

Oglas

U Ludbregu kreće isplata socijalne pomoći umirovljenicima i osobama slabijeg imovnog stanja, evo rasporeda

OVAJ BOŽIĆ BI MOGAO BITI DRUGAČIJI OD SVIH DOSAD: Evo što će nas dočekati za samo par dana...

Oglas

TUŽNA VIJEST POGODILA LOVRU KALINIĆA: Počivaj u miru Božjem...

Južna i kiša, meteoalarm upozorava na udare vjetra

Sponsored by Midas

IMPRESUM | KONTAKT UVJETI KORIŠTEЊA RSS

Postavke privatnosti i kolačića

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300

© 2014 - 2023 Moje Vrijeme®